

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Діденко Владислав Геннадійович
Науковий керівник Шипілова М.В.

**Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет
банківської справи»**

Актуальність теми. Однією з основних складових ринкової економіки є конкуренція. Процеси глобальної інтеграції економіки, політики, науково-технічної сфери та навіть природоохоронної діяльності і соціального добробуту, що відбуваються у сучасному світі, значно посилюють її значення, причому не лише на макро- та мікрорівні, але й на мезорівні. Для України вже не один рік одним з основних політичних і економічних прагнень є інтеграція до Європейського союзу, при цьому останнім часом інтеграційні процеси значно прискорилися. Так, 27 червня 2014 року було підписано економічну частину Угоди про асоціацію України з ЄС, однією з частин якої є угода про зону вільної торгівлі, яка набула чинності 1 січня 2016 року. Одним із ключових принципів цієї угоди є визнання сторонами важливості вільної та неспотвореної конкуренції у торговельних відносинах. Тому, зважаючи на ці процеси, а також на фактичну втрату традиційних “східних” ринків збуту, надзвичайно актуальним постає питання забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних товарів і послуг, підприємств, регіонів і країни загалом.

Постановка проблеми. Пропонуємо розглянути завдання, які може поставити перед вітчизняними підприємцями європейський ринок, можливості, які він відкриває та ймовірні наслідки для економіки України.

Викладення основного матеріалу. Євросоюз – це величезний ринок, загальні обсяги імпорту в країнах ЄС – \$ 5,7 трлн. [1] і лише ця цифра демонструє його неймовірні перспективи. Але існує думка, що Україна просто не зможе подолати свого роду “бар’єри” і потрапити на цей ринок, а тому для неї він є просто безперспективним [3].

Так, ринки країн ЄС – одні з найбільш конкурентних у світі. Тому, щоб їх “завоювати”, необхідно провести перебудову ледь не всієї української економіки. Перехід на стандарти ЄС (а значить і заміну значної частини обладнання, зміни у нормативно-правовій базі тощо), ретельний аналіз конкурентного середовища, переваг споживачів, доступних джерел фінансування, формування довіри до українського бізнес-партнера, розуміння самої сутності європейського ринку тощо потребує значних фінансових та часових затрат, які в умовах сучасної глибокої економічної

кризи українські підприємства можуть просто не витримати. Використання застарілих технологій у виробництві, низька інвестиційна привабливість, відсутність можливостей залучення недорогих фінансових ресурсів і досі є основними факторами, які перешкоджають українським підприємствам освоїти європейський ринок. Так, на деяких підприємствах частка технічно і морально застарілого обладнання складає близько 60% [2], а у рейтингу інвестиційної привабливості, складеному Гамбурзьким інститутом світової економіки у 2015 році, Україна посіла 89 місце з 174 можливих [5].

З іншого боку, якщо українським підприємствам вдасться потрапити на ринки ЄС, то перед ними відкриються безмежні перспективи. Як зазначалось раніше, загальні обсяги імпорту в країнах ЄС – \$ 5,7 трлн., при цьому Україна, за умови скасування ввізних мит, може заробляти 383 млн. євро щороку [1]. Також створюються передумови для підвищення якості продукції з одночасним її здешевленням, збільшення надходжень до державного бюджету і, як наслідок, створення фундаменту для розвитку української економіки в цілому. І в цьому напрямку вже можна побачити певний прогрес. Так, у 2014 ЄС став найбільшим торговельним партнером України. Його частка у структурі вітчизняного експорту становила 31,5%, в імпорті – 38,7% (за 2013 р. відповідно 26,6% і 35,3%) [6]. І в подальшому нам є над чим працювати в цьому контексті, оскільки відповідно до Індексу глобальної конкурентоспроможності, розрахованого за методикою Всесвітнього економічного форуму, у 2015 році Україна хоч і піднялася в рейтингу з 84 на 76 місце, її оцінка як і в 2014 році становить 4,1 пункти із 7 можливих [7].

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що інтеграція до європейського ринку несе не лише економічну вигоду, а й негативні наслідки. Тому, прагнучи стати частиною ЄС, насамперед, в економічному сенсі, ми повинні пам'ятати не лише про перспективи, які він нам відкриває, але й про вимоги, які він висуває до нас, і чи готові ми до їх виконання, і чи взагалі здатна національна економіка витримати потужну конкуренцію з боку провідних європейських країн у різних галузях міжнародної економіки.

Список використаних джерел

1. Вихід на ринок ЄС після підписання угоди про асоціацію: топ-5 перспектив та викликів для українських експортерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://averlex.com.ua/ua/blog/ygoda-pro-asociaciu-top-5-perspektiv-ta-viklikiv>
2. Проблеми адаптації українських підприємств до євроінтеграційного процесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4068>

3. Дослідження показників конкурентоспроможності України контексті посилення євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/08.pdf>
4. Забезпечення конкурентоспроможності промисловості регіонів у контексті зони вільної торгівлі між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ird.gov.ua/irdp/e20150601.pdf>
5. BDO IBC Overall ranking [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bdo-ibc.com/index/global-comparison/overall-index/>
6. Стан зовнішньоекономічних відносин із країнами ЄС за I півріччя 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expres_u.html
7. Global Competitiveness Report 2013-2014 [Електронний ресурс].
Режим доступу: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf